

De introitus van vandaag zet de toon voor de hele goede week: *nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi*. Het geeft ons pas te roemen op het kruis van Jezus Christus. Morgen, op Goede Vrijdag staat het kruis centraal. Op paasdag vieren we dat in dit kruis ons heil ligt, ons leven en onze verrijzenis. Vandaag denken we aan wat onmiddellijk voorafgaat aan het kruis: 'het laatste avondmaal', de laatste maaltijd van Jezus met zijn leerlingen, want in de nacht van Witte Donderdag wordt Jezus gevangen genomen en verhoord.

Wat wij zo vaak in onze samenkomsten doen (zingen, vieren, brood en wijn delen) heeft hier zijn oorsprong. Witte donderdag is het feest bij uitstek van de eucharistie. Ik wens ons allen toe dat we haar nu met bijzondere aandacht kunnen vieren.

Gebed

God, wij herdenken en vieren het Laatste Avondmaal en bidden U:

Geef dat wij uw aanwezigheid ervaren als wij brood en leven delen.

Geef dat wij dit teken van liefde ten volle waarmaken in ons leven.

Mogen wij hier de bron vinden van liefde en leven in overvloed.

Zo bidden wij U door Jezus Christus die met U en de Heilige Geest

Leeft in de eeuwen der eeuwen. Amen

1 Kor. 11: 23-26; Jo 13: 1-15

Overweging

De laatste maaltijd die Jezus met zijn leerlingen gebruikt is niet zomaar een maaltijd. Het is dan de vooravond van het Joodse Paasfeest (Pesach). Jezus en zijn vrienden gedenken het feit dat het joodse volk ooit door Mozes uit Egypte is bevrijd. Het is een maaltijd van bevrijding. Door de gebeurtenissen rond Jezus krijgt hij een toegespitste betekenis.

In de eerste lezing vertelt Paulus daarover aan de Korintiërs. Hij doet dat met woorden die mensen sindsdien herhalen wanneer ze samenkomen om de herinnering aan die avond terug te halen. Doe dit tot mijn gedachtenis. Dat is de gedachtenis aan een zeer dramatische avond. We lezen daarover in het evangelie. Jezus wist dat zijn uur gekomen was. Dat alleen al: het besef dat zijn zending en het directe contact met zijn leerlingen ten einde loopt. Op het uur dat de dood voor de deur staat, op het uur van het afscheid is er geen tijd meer om alles nog eens te bekijken.. Het komt er nu op aan. Jezus gaat tot het uiterste temidden van de apostelen, die daar zijn elk met zijn eigen gevoelens en gedachten. Er is Johannes, de gevoelige, er is Petrus, de onstuimige, er is Judas, de bezitterige. Zij en de anderen gaan samen aan tafel. Op dat uiterste moment, in dit netwerk van menselijke spanningen is er deze laatste maaltijd.

Jezus maakt onomwonden duidelijk welke de relatie tussen hen als zij nu samen gaan eten. Het gebaar dat hij stelt is niet mis te verstaan. Hij giet water in een waskom – en wast de voeten van zijn disgenoten en droogt die af. Vóór dat de

maaltijd begint maakt Jezus duidelijk dat machtsverhoudingen zoals meesterschap en slavernij in zijn visie niet kunnen bestaan. Het gaat hem om dienstbaarheid aan elkaar, om broederschap, waarbij iedereen telt. Hij demonstreert dat op een bijzondere wijze. Hij doet wat de taak van slaven is; hij gaat zelf op zijn knieën en wast de voeten van zijn leerlingen. Die kijken raar op, want Jezus was toch hun meester. Hij is een meester die de gevestigde verhoudingen weet te doorbreken. Meesters worden helpers.

Het is een bijzondere maaltijd. Zij zijn samen in de nacht dat hij wordt verraden, gevangen genomen en verhoord. Nu breekt Hij het brood en deelt het rond terwijl hij zegt: dit is mijn lichaam. Hij doet dat ook met de beker wijn. Hij wil dat mensen hem zo blijven herinneren. Tot op de dag van vandaag gebeurt dat, tijdens de Eucharistie of het Avondmaal. In de vorm van brood en wijn is Jezus dan aanwezig.

Straks, aan het einde van deze dienst lezen we het afscheidsgesprek van Jezus met zijn leerlingen. Maar eerst maken we de tafel klaar om Hem te gedenken in de gaven van brood en wijn en om het geheim ervan te beleven: *ubi caritas et amor, ibi Deus est*; waar vriendschap is en liefde, daar is God.